

E S S A Y
OEVERLANDEN
NIEUWE MEER

VASTGESTELD DOOR DEELRAAD
26-09-2012 (status startnotitie)

Voor het Nieuwe Meer e.o. is een Bestemmingsplan in de maak. De aanleiding voor het opstellen van een nieuw bestemmingsplan voor dit gebied is dat in de Wet ruimtelijke ordening is opgenomen dat bestemmingsplannen niet ouder mogen zijn dan 10 jaar. Omdat er in het gebied Nieuwe Meer e.o. de komende tijd ontwikkelingen worden verwacht, is aan dit bestemmingsplan hoge prioriteit toegekend. Hierbij is ook afgesproken dat wanneer de planvorming nog niet concreet genoeg is, conserverend zal worden bestemd om het gebied te beschermen c.q. te reserveren voor komende ontwikkelingen en o.a. leges te kunnen heffen.

Voor het bestemmingsplangebied Nieuwe Meer e.o. is geen actuele gebiedsvisie voorhanden.

Het plan bestrijkt een groot gebied aan de zuidzijde van het stadsdeel Nieuw-West

Voor het gebied ten zuiden van de Nieuwe Haagse Weg, de A4 uit het toekomstige bestemmingsplan is de wens uitgesproken om een essay op te stellen waarbij verleden, heden en toekomst worden geduid. Het gaat om twee deelgebieden binnen het nieuwe bestemmingsplangebied, namelijk het gebied tussen de A4- en Oude Haagse Weg (5) en de Oeverlanden met de landtong Nieuwe Meer (6).

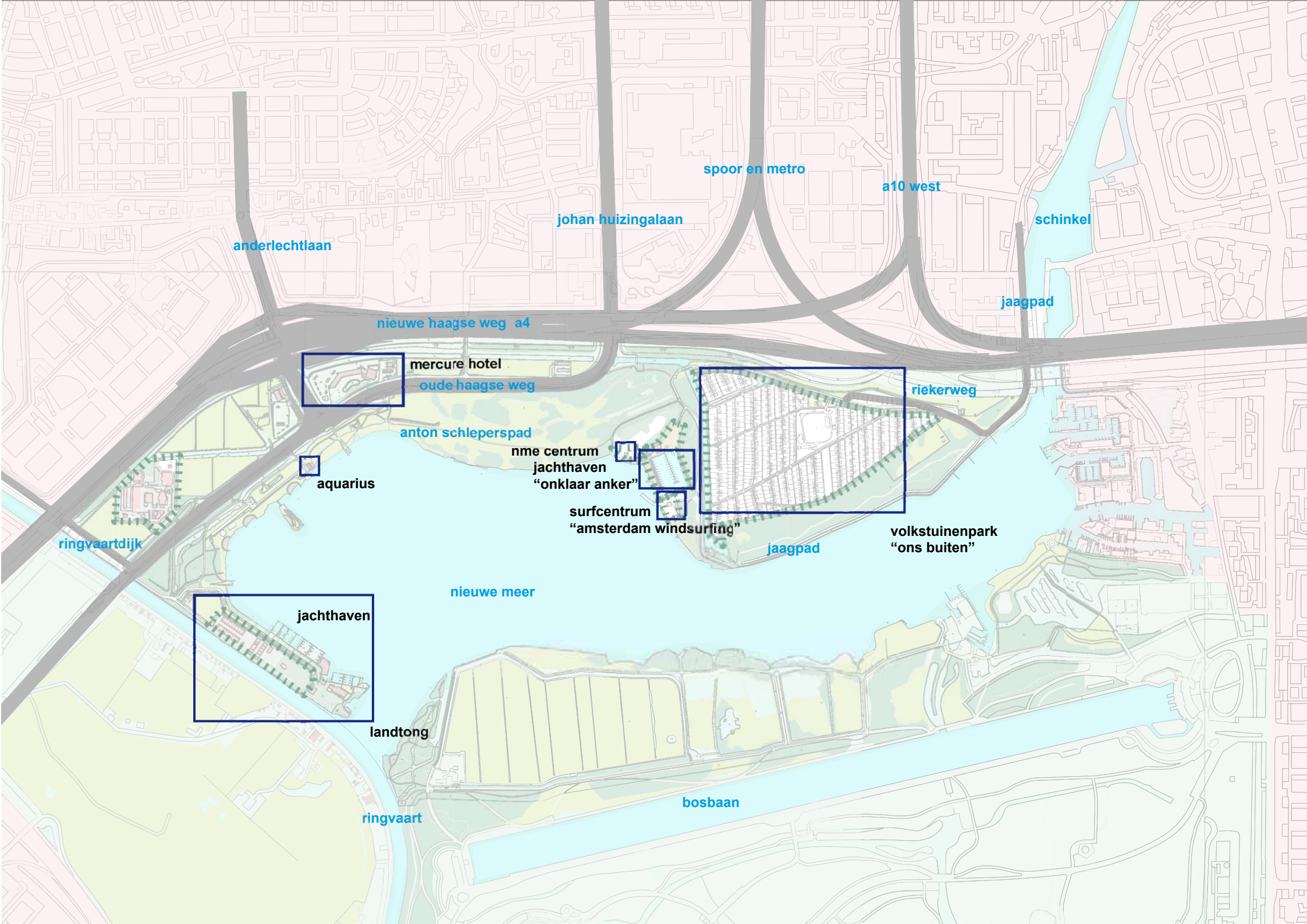
De ambities om het gebied tot een aantrekkelijke recreatieve plek te maken zullen daarin worden uitgewerkt. Hierbij zal het gebruik van het gebied worden gezien en verbeterpunten worden benoemd.

De essentie van het uiteindelijke essay zal worden opgenomen in de toelichting van het bestemmingsplan en zal zo mogelijk op onderdelen in de regels en verbeelding van het bestemmingsplan worden vertaald.

Het essay wordt gepresenteerd tijdens de informerende vergadering van de Commissie op 14 juni 2012.

INHOUDSOPGAVE

Vergezicht	blz: 7
Geschiedenis	blz: 10
Huidige staat	blz: 13
Richting voor de toekomst	blz: 19

spoor en metro

a10 west

johan huizingalaan

schinkel

anderlechtlaan

jaagpad

nieuwe haagse weg a4

mercure hotel

oude haagse weg

anton schleperspad

rieckerweg

aquarius

nme centrum
jachthaven
"onklaar anker"

surfcentrum
"amsterdam windsurfing"

ringvaartdijk

jaagpad

volkstuinenpark
"ons buiten"

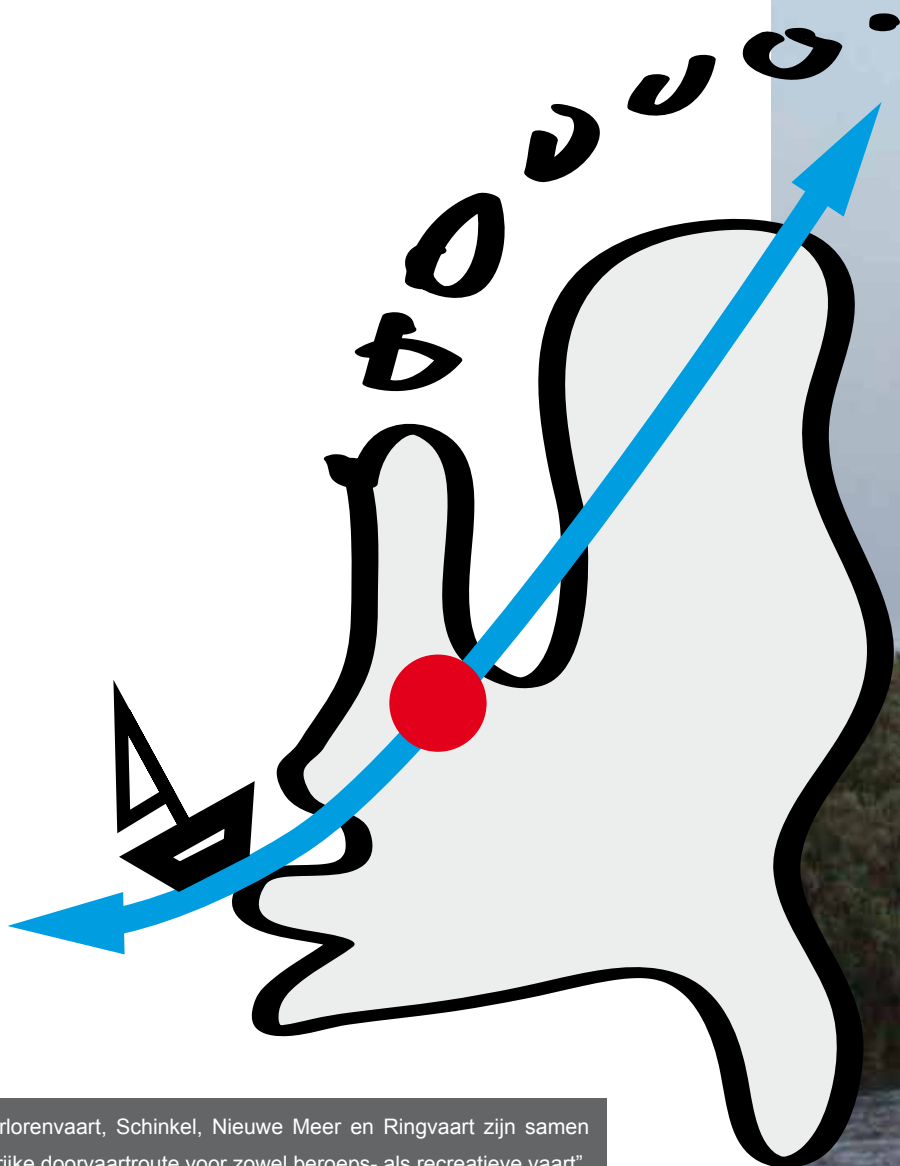
nieuwe meer

jachthaven

landtong

bosbaan

ringvaart

“De Kostverlorenvaart, Schinkel, Nieuwe Meer en Ringvaart zijn samen een belangrijke doorvaartroute voor zowel beroeps- als recreatieve vaart”.

"Het uitgebreide strand van Overlanden-Nieuwe Meer trekt mensen aan uit de omgeving maar ook bewoners uit Nieuw West, Centrum, Zuid en Amstelveen komen om vrienden te treffen en muziek te luisteren in een coole sfeer aan het water..."

VERGEZICHT

2030.....De groei van de stad heeft zich voortgezet. 75% van de wereldbevolking woont in de stad. Amsterdam heeft zijn Metropoolfunctie uitgebouwd. Nieuwe Amsterdammers zijn in toenemende mate aan de westkant van het centrum gaan wonen. De 24-uurs – economie draait nu volop. Dat betekent dat er behoefte is aan rust verspreid over dag en nacht. De scheidslijn tussen werken en recreëren is vaag geworden. Parken en andere informele ruimtes worden als werk- en vergaderruimte gebruikt naast recreatie. Hierdoor is er steeds meer behoefte aan deze plekken.

Het aantal uren dat aan vrije tijd te besteden is, is verbrokkeld. Ontspannen is dan ook een kwestie van efficiënte planning, veelal wat dichterbij werk of huis. Uiteraard heeft dat ook te maken met het feit dat het autobezit in de stad verder is teruggedrongen.

Het uitgebreide strand van de Oeverlanden – Nieuwe Meer trekt mensen aan uit de omgeving na kantooruren of voor een lunchgesprek, maar ook bewoners uit Nieuw-West, Zuid en Amstelveen en het centrum om naar een concert te luisteren en vrienden te treffen in een coole sfeer aan het water. Informeel tapas eten aan de strand met de kinderen op luie zomeravonden, terwijl er leuke muziek wordt gespeeld... Genieten van art films, jazz concerten, etc met vrienden en een drankje.. Zonnige woensdag-

middagen luieren met spelende kinderen aan het water en een espresso of peerijsje binnen handbereik. Moe van het luieren? Dan gaan we wandelen, fietsen, hardlopen of skeeleren op het Rondje Nieuwe Meer. En dan eten in een van de leuke restaurants aan het water en van de ondergaande zon genieten, van de passerende (vracht)schepen of het magistrale uitzicht op Schiphol en de Zuidas....

Het gebied is bestendig gebleken voor deze ontwikkeling en door vroegere ontwikkelingen en meer recente ingrepen.

De Oeverlanden-Nieuwe Meer is in 2030 na het havengebied de tweede waterpoort van Amsterdam. De staande mast route is verbeterd en ook het vrachtverkeer te water heeft een groei ondergaan, ook omdat de benzineprijzen tot ongekende hoogte zijn gestegen.

Het recreatieve waterverkeer is ook toegenomen, het Nieuwe Meer is buiten de aangelegde verblijfsmogelijkheden en aanlegsteigers ook een prima doorgangsgebied naar het Groene Hart van Holland of vandaar naar het centrum van Amsterdam en verder. Het pontje is uitgebreid tot een Rondje Nieuwe Meer te water. Een viertal aanlegplaatsen maken de verbindingen Oost-West en Noord-Zuid.

Meer mogelijkheden gezocht voor zwemmen in buitenwater

PAROOL 5 MEI 12

Van een verslaggever

AMSTERDAM – De provincie Noord-Holland zoekt nieuwe plekken waar Amsterdammers in open water kunnen zwemmen.

Volgens de provincie tellen de stad en directe omgeving te weinig plaatsen waar mensen op hooguit vijf kilometer wandelen of fietsen een verfrissende duik kunnen nemen. Haarlem, Hilversum, Alkmaar en Amstelveen kampen met hetzelfde probleem.

Uit een inventarisatie blijkt dat rond Amsterdam de Grote Vijver in het Amsterdamse Bos en de Nieuwe Meer extra zwemmers zouden kun-

nen trekken. Ook de Amstelveense Poel is wellicht een optie, maar die wordt nog onderzocht: de plas is erg ondiep en er ligt bovendien twee meter bagger op de bodem.

Eerder liet de provincie het oog al vallen op de Noorder IJ-plas in Noord, het Diemerpark op IJburg, de Diem in Diemen en de Varkensbaai, grenzend aan de Sloterplas. Voordat de Varkensbaai een officiële zwemplek kan worden, wil Noord-Holland de blauwalg aanpakken die daar in de zomer geregeld wordt aangetroffen.

De provincie wil voor 2015 zo'n twintig nieuwe zwemlocaties in heel Noord-Holland hebben aangegeven. Volgens de statistieken

zwemt op de drukste dag van het jaar acht procent van de Noord-Hollanders, zo'n 200.000 mensen. De huidige 121 zwemwateren, verdeeld over 64 plaatsen, bieden ruimte voor ongeveer 75.000 mensen.

Onder meer bij strand IJburg, in Het Twisde, in de Nieuwe Meer, in de Sloterplas, in de Gaasperplas en in de Ouderkerkerplas kunnen Amsterdammers nu al vrij zwemmen. Dat er grote behoefte is aan meer zwemwater, komt door de hoge bevolkingsdichtheid en de afstand die Amsterdammers vanuit het centrum moeten afleggen voor een geschikte plas; die blijkt meestal een stuk langer dan de meesten bereid zijn te reizen.

“De relatie met het water moet worden verbeterd..... meer openbaarheid van de routes en de functies is een “must””

"Ontelbare mogelijkheden om van het water te genieten: kanoën, zwemmen, sporten, picknicken aan de oevers, fietsen rondom het Meer..."

De landrotten genieten ook van het water. Het Rondje Nieuwe Meer is tot stand gebracht voor wandelaars, fietsers, skeelers, joggers, hardlopers, nordic-walkers en struinders. Veel mensen maken gebruik van de ontelbare mogelijkheden om van het water te genieten: kanoën, zwemmen, picknicken aan de oevers, fietsen en wandelen rondom het Meer langs een prachtig combinatie van groen en water. Duidelijke routes voor vele vormen van gebruik maken de oevers een stuk toegankelijker en verbinden de functies die zich rondom het meer bevinden. De functies zelf openen zich veel meer voor de passanten. Zo is er bijvoorbeeld een entree en een zicht-as gemaakt vanuit het volkstuinenpark Ons Buiten door het 'Jaagbos' naar het Jaagpad.

Aan de westzijde is door een hoge bedienbare brug de relatie met het Amsterdamse Bos gelegd en heeft de recreatieve component van de Groene AS eindelijk zijn doorverbinding naar Amstelland via het Amsterdamse Bos. Aan de oostzijde is de Sportas aangelegd. Het Rondje Nieuwe Meer koppelt hier aan de sportboulevard tussen het Olympisch Stadion en het Wagnerstadion in het Amsterdamse Bos.

Het gebied is nu veel gemakkelijker te bereiken. De fiets en wandelverbindingen met de stad zijn verbeterd en doorgetrokken tot in de Oeverlanden.

GESCHIEDENIS

Pré-AUP

Het Nieuwe Meer is van oorsprong een veenriviertje die van water doordrenkte veenmoerassen afwaterde. Tussen grote veenkussens stroomde de Schinkel naar het Oude Meer. Rond het jaar 1000 kwamen de boeren uit het verdrogende Kennemerland naar de veengebieden om die te ontginnen want ook daar werd het wat droger. Niet lang, onder invloed van wind en veenwinning sloeg steeds meer veen weg. Het Oude Meer werd opgeslokt door het Leydse Meer en voegden zich met het Spieringmeer samen tot het Helle- of Haarlemmermeer. Ook drong het Oude Meer de monding van de Schinkel binnen, sloeg daar veen weg en schiep zo het Nieuwe Meer. Waarschijnlijk wel met enige hulp van veenwinnende boeren. De kachels moesten tenslotte ook branden!

De Rieker- of Ryckerpolder stamt uit 1636 toen het gebied tussen Nieuwe Meer en Sloterweg bedijkt werd en bemalen door de Rieker molen. Een deel van de Molenwetering is nog aanwezig. In 1834 werd begonnen met de bouw van het Fort aan de Nieuwe Meer. Het fort verdween in 1918 en 1931 gebouwde munitieopslagplaatsen en een kazerne werden onderdeel van de Stelling van Amsterdam samen met de militaire drinkwatervoorzieningen uit 1887 bij het terrein van de Rijksluchtvaartdienst. Tussen beide nog bestaande vestigingen, nu als broedplaatsen ingericht, is nog een deel van

de Genieweg te zien.

In 1849 werd begonnen met de inpoldering van het Haarlemmermeer, de ringvaart werd daartoe gegraven. De Nieuwe Meer bleef gehandhaafd. In de jaren '30 werd de Riekerpolder in twee stukken verdeeld door de aanleg van de (Oude) Haagse Weg.

AUP

In het Algemeen Uitbreidingsplan (AUP) waren de Oeverlanden aan beide zijden onderdeel van een groene scheg die lucht, landschap en recreatie moest behouden en brengen tot diep in de zich uitbreidende stad.

Aan de zuidzijde van het toen nog smalle Nieuwe Meer voorzag men tussen de toekomstige bosbaan en het meer behoud van het agrarisch veenlandschap en een open parklandschap in contrast met het bos.

De Oeverlanden-Noord echter zouden een geheel andere behandeling ondergaan. Langs het meer waren sportvelden en tennisbanen gepland. Het al bestaande volkstuinenpark Ons Buiten uit 1929 zou zich in westelijke richting uitbreiden. Nog verder naar het westen bleef het veenlandschap rond het oude dorp Sloten intact, met uitzondering van een geplande binnenhaven. Een zeer dominante toevoeging verscheen in ten noorden van deze recreatiezone: een begraafplaats in een klassiek sterrenbos.

Een tweetal lanen liepen door het recreatiedeel van begraafplaats naar meer om daar uit te komen in een weg langs het meer.

Post-AUP

Het is er allemaal niet van gekomen. Hier komt de vergelijking met een 'lotgenoot' dichtbij. De Brettenscheg kent eenzelfde achtergrond en eenzelfde huidige toestand: beiden zijn musea van ruimtelijke intenties. Het AUP werd gewijzigd uitgevoerd en men wist niet goed meer wat men met de restgebieden moest doen. De natuur wist dat wel en zo ontstond in beide gevallen prachtige nieuwe natuur. Inmiddels met een beschermde status in de Hoofdgroenstructuur en de Ecologische Hoofdstructuur.

In het geval van de Oeverlanden kwam men zand tekort voor de bouw van de Westelijke Tuinsteden. Het was niet wenselijk de Sloterdijkpolder dieper dan 40 meter uit te zuigen. Het Nieuwe Meer was de logische plek voor een tweede zandwinning. Dat ging ten koste van het westelijke deel van de Oeverlanden.

Het 'Nieuwe' Nieuwe Meer of Riekermeer ontstond ten noorden van het al door het Oude Meer gevormde Nieuwe Meer. De restgebieden tussen het bestaande volkstuinpark en het meer waren niet meer interessant om daar sportcomplexen aan te leggen. Deze ambitie verschoof richting Sloten. De gewijzigde aanleg van de Oude Haagse

Weg, de aanleg van de Nieuwe Haagse Weg (A4) en de railinfrastructuur verknipten het gebied en scheidden het tenslotte in belangrijke mate af van het achterland. Dit ondanks de aanleg van een viertal viaducten. De Riekermolen werd verplaatst naar de Amsteloevers bij het Amstelpark om daar een toeristische attractie van formaat te vormen!

RESERVERINGEN

ENTREE

ENIGE ENTREE
MET ZICHT OP
WATER

NATUUR/CRUISEN

HORECA

TUINIEREN

HONDEN

JACHTHAVEN

PARKEREN

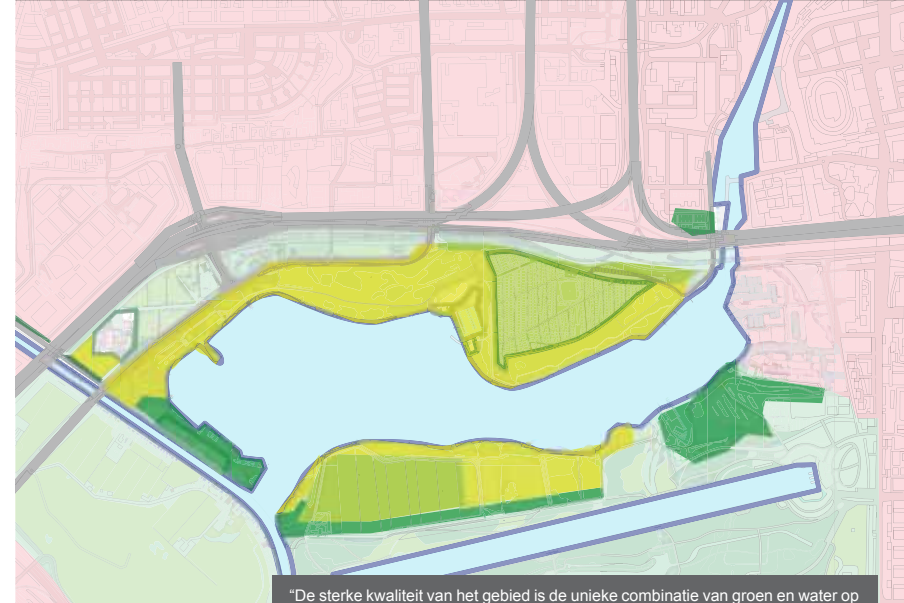
NATUUR

STRANDJE
STRANDJE
STRANDJE

JACHTHAVEN

BROEDPLAATS

HUDIGE ZONERING

"De sterke kwaliteit van het gebied is de unieke combinatie van groen en water op korte afstand van het centrum van Amsterdam, van de Zuidas en van Schiphol".

HUIDIGE STAAT

Het gebied is gescheiden van de stad door een brede bundel infrastructuur (Nieuwe Haagse Weg –A4- en railverbindingen). De op- en afslagen van deze weg in samenhang met de Oude Haagse Weg domineren het gebied in sterke mate. Ze zijn puur verkeerskundig ontworpen en houden geen rekening met het karakter en verder gebruik van de omgeving.

De inrichting van de openbare ruimte heeft ad-hoc plaatsgevonden, in segmenten en delen die geen duidelijke lijn of doel volgen: fietspaden en wegen zijn aangelegd voor specifieke doelen, zonder een totale visie. De versnippering in routing maakt het bezoek van het gebied onoverzichtelijk voor bezoekers.

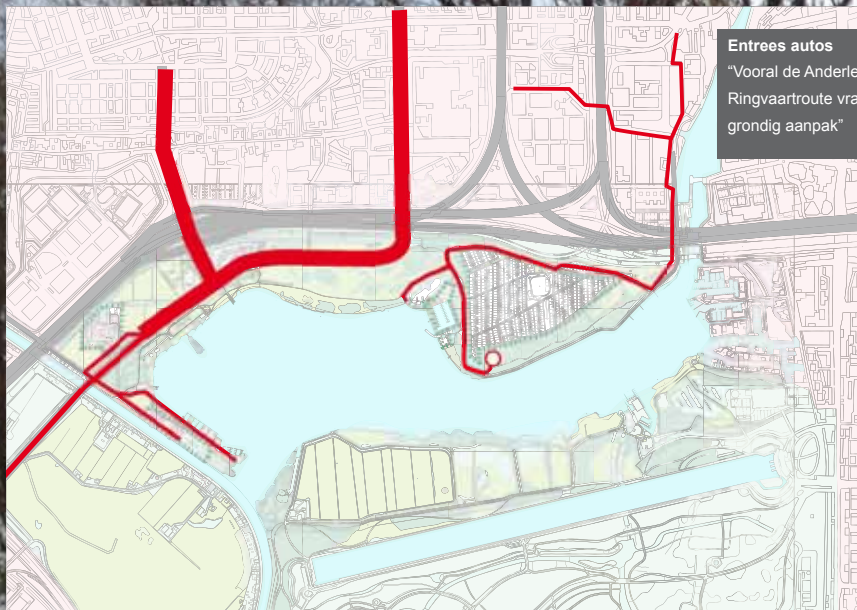
Groen verstopt op sommige plekken uitzicht en doorgang. Dit maakt het gebruik van het gebied voor passanten en recreanten wel eens waar avontuurlijk maar zeker niet makkelijk. Per auto wordt het gebied bij een drietal punten ontsloten maar ze zijn niet allemaal met elkaar verbonden: de functies worden separaat van elkaar ontsloten en hebben ook hier geen of nauwelijks relatie met elkaar. Aan de oostzijde van het gebied bijvoorbeeld loopt de weg dood en bij de landtong bestaat er een dubbele ontsluiting voor de haven én de broedplaatsen. Auto-, fiets- en voetgangersroutes zijn niet op elkaar afgestemd.

Door de veranderingen en het geschuif met functies die vanuit de stad een plek moes-

ten krijgen heeft dit deel van de scheg nooit (meer) een eenduidig beeld of thema gehad. Daardoor herbergen de Oeverlanden een bonte verzameling van incidentele ingrepen die niets te maken hebben met het karakter van het gebied.

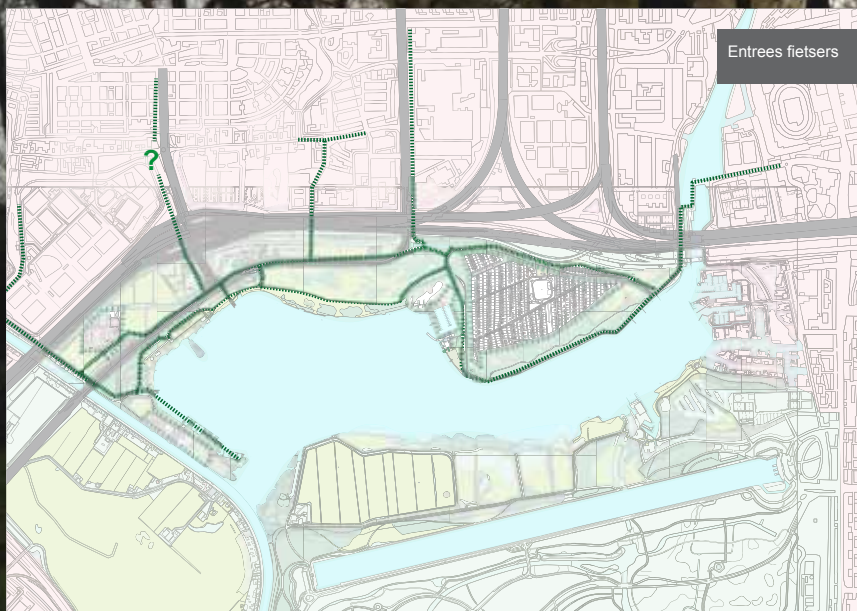
Het gebied lijkt dan ook lange tijd gediend te hebben als 'stortplaats' voor functies en elementen. Daarbij zijn delen geprivatiseerd, gekraakt of moeilijk bereikbaar. Dit leidt tot een veelheid aan sferen en incidenten, van snelweg gerelateerde functies tot idyllische en rustige uitzichtpunten aan het water. Ook de nabijheid van Schiphol leidt tot plaatsing van economische functies zonder samenhang met de aard van het gebied. Het historisch erfgoed is erg verborgen geraakt en schijnbaar volledig ontoegankelijk. De afwijkingen van het AUP hebben niet geleid tot een samenhangend alternatief. De relatie met de stad is slecht, zowel vanuit het noorden als vanuit het oosten. De verbinding met het Amsterdamse Bos is afhankelijk van een pontje dat slechts in zomer-weekenden vaart.

Een aantal van de huidige functies is acceptabel, los van de weinig openbare toegankelijkheid. Dat geldt voor de twee jachthavens en het surfcentrum. Het Eco-huis is nog het meest toegankelijk maar moeilijk zichtbaar. Deze belangrijke functie is een natuurgebied vraagt om betere relaties met de omgeving.

Entrees autos

"Vooral de Anderlechtlaan en de Ringvaartroute vragen om een zeer grondig aanpak"

Entrees fietsers

Broedplaatsen

Strandjes

Horeca - Aquarius

Cruisegebied

Volkstuinparken

Broedplaatsen

Pipowagens

Jachthaven landtong

Uitzicht landtong

naar het Amsterdamse bos

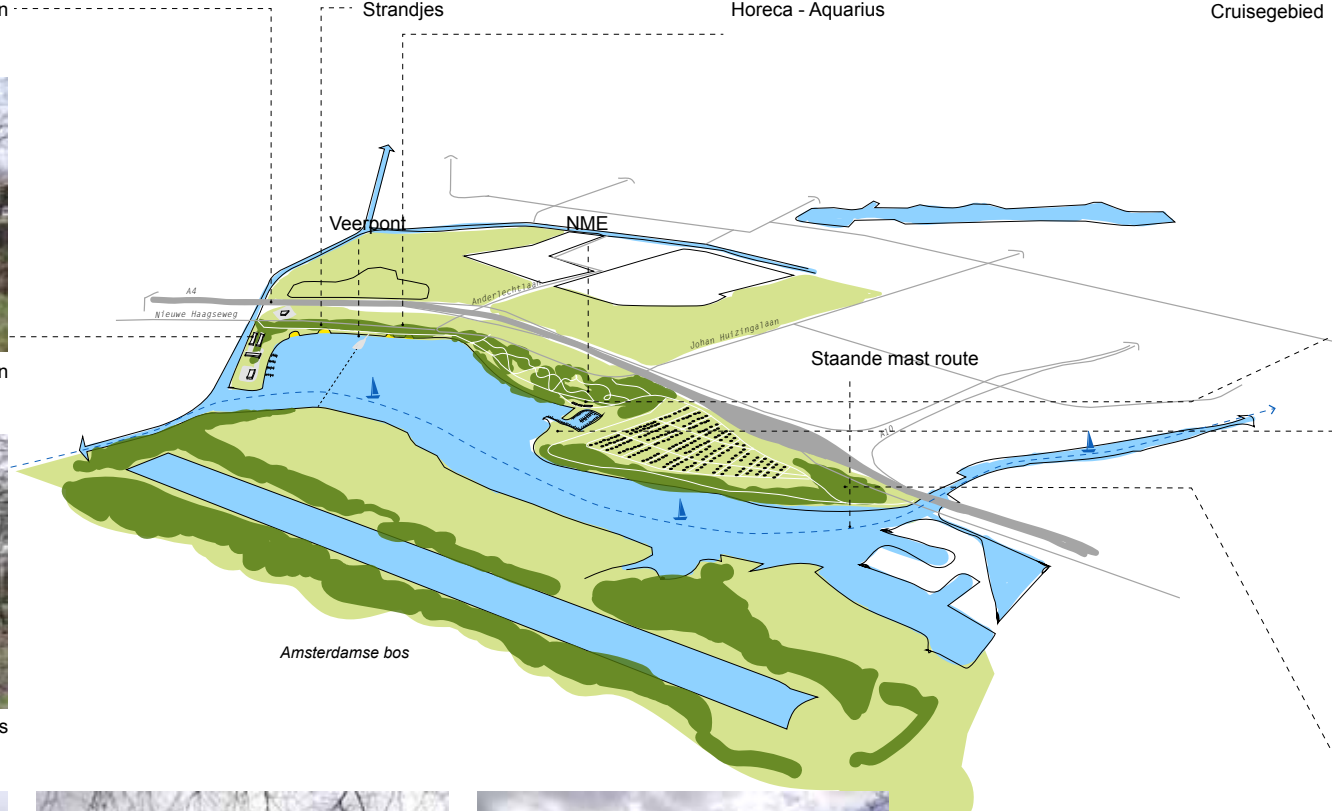
Jachthaven

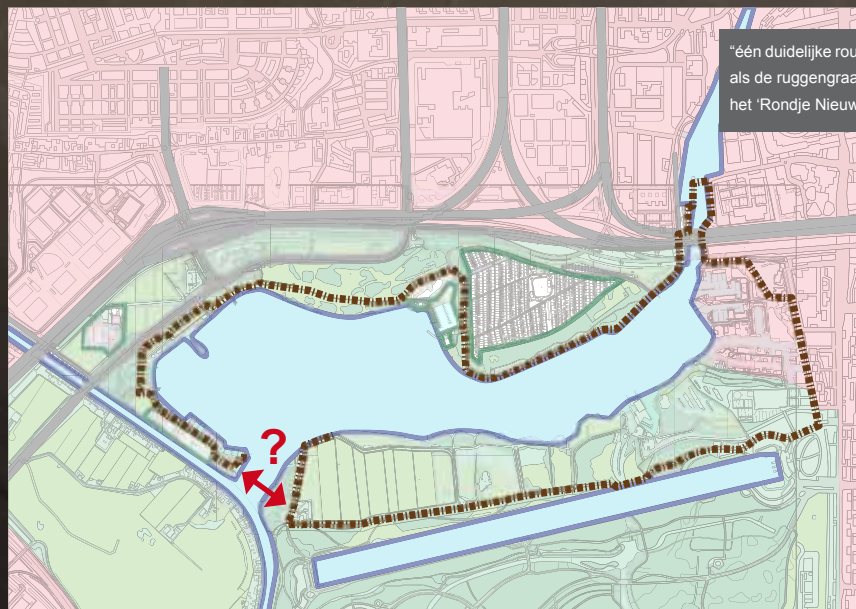
Surfclub

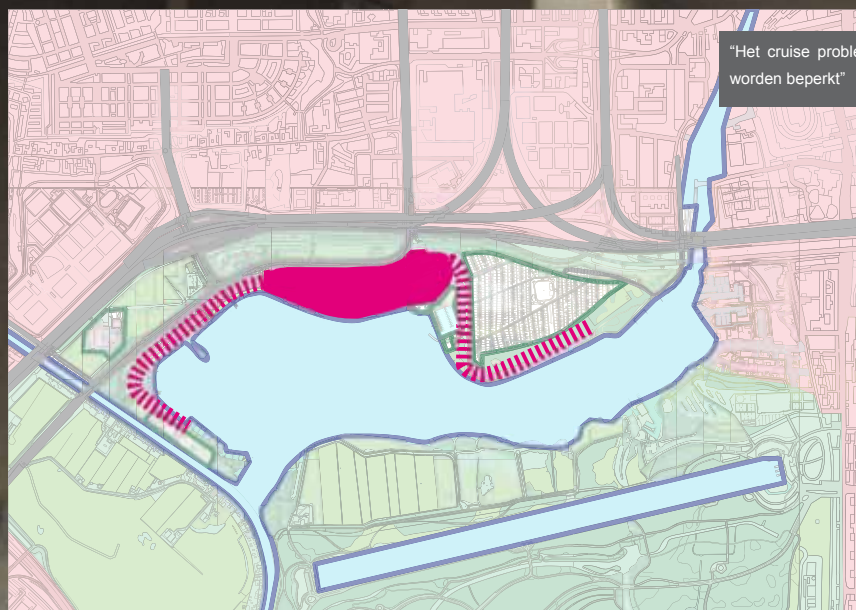
Hondenvereniging

VEELHEID AAN SFEREN EN INCIDENTEN

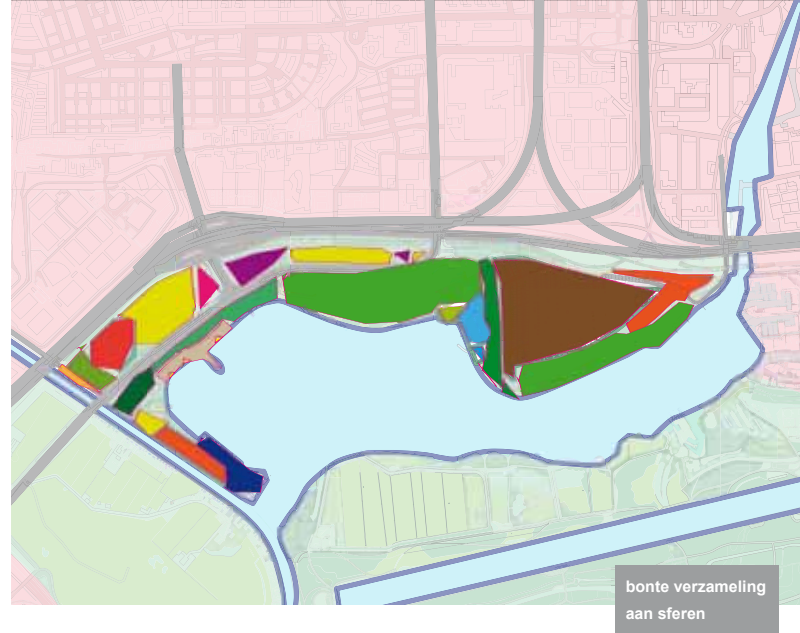
"één duidelijke route rondom het Meer
als de ruggengraat van het gebied":
het 'Rondje Nieuwe Meer'

"Het cruise probleem moet absoluut
worden beperkt"

"De rail- en weginfrastructuur verknippen het gebied en scheiden het in belangrijke mate af van
het achterland". ... "De afslagen en de Oude Haagseweg domineren in sterke mate het gebied. Ze
zijn puur verkeerskundig ontworpen en houden geen rekening met het karakter van de omgeving"

Ook het Volkstuinenpark Ons Buiten moet meer connecties met de buitenwereld aangaan in het kader van de recreatieve toegankelijkheid van volkstuinparken. Ook opvallend is het totaal ontbreken van een relatie met het Nieuwe Meer van dit park. Dit heeft waarschijnlijk nog te maken met de opzet van het AUP. Land- en waterrecreatie waren twee gescheiden werelden. Tussen pure water- en landrecreatie werden geen verbindingen gemaakt. Zeker niet als het om volkstuinparken ging. In het AUP waren ter plekke van het Jaagbos sportvelden gepland tussen het volkstuinenpark en het Nieuwe Meer.

Tenslotte, maar niet ten laatste, bestaat er een bijzondere vorm van recreëren in een steeds groter deel van de Oeverlanden. Deze bijzondere benadering van seks, het 'cruisen' breidt zich steeds meer uit en vindt nu al plaats tussen de landtong en het volkstuinenpark. De vele andere bezoekers, met name aan de strandjes en de passanten voelen zich er ongemakkelijk bij.

Ook de hondenclubs bij de entree vanuit het oosten, de oudere stad, vormen een belemmering. Daar is eveneens sprake van uitbreiding door voorgenomen verplaatsingen uit andere gebieden van het stadsdeel (sportpark Spieringhorn en de driehoek tussen Nieuwe Haagse weg en railverbindingen)

Helaas remmen deze twee activiteiten dus de recreanten en passanten af. Die komen voor een wat andere natuurbeleving, andere recreatie of het zicht op het indrukwekkende scheepvaartverkeer. Want de Kostverlorenvaart, de Schinkel, de Nieuwe Meer en de Ringvaart zijn samen een belangrijke doorvaartroute voor zowel beroeps/ als recreatieve vaart. Daarnaast zijn deze wateren ook onderdeel van de Staande Mast Route van Zeeland naar Friesland! De Oeverlanden zijn naast vele andere potenties dé plek om deze scheepvaart te beleven.

Kortom, het gebied vraagt om een positieve doorkijk in de toekomst! Met behoud van de goede waarden uiteraard. Naast uitbreiding van recreatie zoveel mogelijk behoud van de ontstane natuur en het zichtbaar en bruikbaar maken van de restanten van oude cultuur!

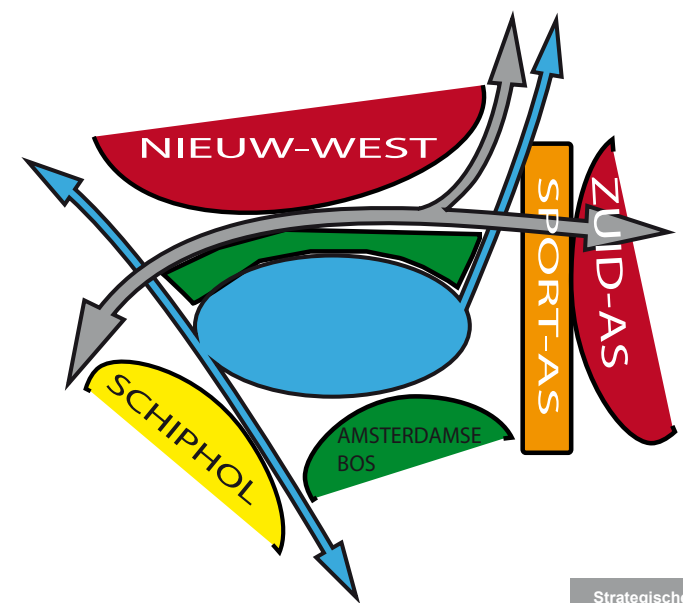
"De recreatieve potentie van dit gebied moet beter worden benut. Het kan veel meer bezoekers trekken bijvoorbeeld door het creëren van een groter strand met meer faciliteiten maar ook door deze ruimte breed te gebruiken voor andere doeleinden zoals concerten of manifestaties"

Informele horeca toevoegen

Bereikbaarheid vergroten

Strategische ligging

RICHTING VOOR DE TOEKOMST

De sterke kwaliteit van het gebied is de natuur en de unieke combinatie daarin van groen en water op korte afstand van het centrum van Amsterdam van de Zuidas en van Schiphol. Nu worden deze kwaliteiten onderbenut. Belangrijk is de recreatieve functies in combinatie met natuur als centraal thema te bevorderen.

GroenLinks stemt niet in met de komst van McDonalds / La Place bij de Nieuwe Meer *Westpost 30/05/12*

PvdA tegen fastfoodhoreca aan Nieuwe Meer *Westpost 30/05/12*

De strategische ligging van het gebied tussen Schiphol en de Zuidas roept initiatieven op uit de markt die niet altijd aansluiten bij kwetsbaarheid van het gebied. Een waarde van het gebied is de ruimte en relatieve rust in vergelijking met bijvoorbeeld het Vondelpark. Nieuwe functies of ontwikkelingen zouden deze kwaliteiten moeten ondersteunen en zich in eerste plaats richten op de bezoekers van deze gebieden.

De complexiteit van het mengen van economische functies (vreemde functies t.o.v. recreatie) en natuur kan het gebied ernstige schade toebrengen. De Oeverlanden moeten eerst een sterkere structuur krijgen (duidelijke langzaam verkeer routes voor het publiek), een betere differentiatie van de verschillende karakters in het gebied en betere verbindingen met de stad. Daarbij moeten de landschappelijke waarden worden vastgesteld en in hoofdzaak worden behouden. Denk daarbij aan de Genieweg en de resterende polderstructuur waaronder de Molenwetering.

De recreatieve potentie van dit gebied moet beter worden benut. Het kan veel meer bezoekers trekken bijvoorbeeld door het creëren van een groter strand met meer faciliteiten maar ook met meer potentie om het te gebruiken voor andere doeleinden zoals concerten of manifestaties. Het groen moet op een aantal plekken (vooral waar meer bezoekers worden verwacht) worden aangepast, zodat het overzicht en het veiligheidsgevoel worden verbeterd.

HUDIGE ZONERING

sport-as

RESERVERINGEN

ENTREE

NATUUR/CRUISEN

HORECA

JACHTHAVEN

STRANDJE

STRANDJE

JACHTHAVEN

BROEDPLAATS

STRANDJE

STRANDJE

JACHTHAVEN

BROEDPLAATS

STRANDJE

STRANDJE

JACHTHAVEN

BROEDPLAATS

STRANDJE

STRANDJE

JACHTHAVEN

BROEDPLAATS

STRANDJE

STRANDJE

JACHTHAVEN

BROEDPLAATS

STRANDJE

STRANDJE

JACHTHAVEN

BROEDPLAATS

STRANDJE

STRANDJE

JACHTHAVEN

BROEDPLAATS

STRANDJE

STRANDJE

JACHTHAVEN

BROEDPLAATS

STRANDJE

STRANDJE

JACHTHAVEN

BROEDPLAATS

STRANDJE

STRANDJE

JACHTHAVEN

BROEDPLAATS

STRANDJE

STRANDJE

JACHTHAVEN

BROEDPLAATS

STRANDJE

STRANDJE

JACHTHAVEN

BROEDPLAATS

STRANDJE

STRANDJE

JACHTHAVEN

BROEDPLAATS

STRANDJE

STRANDJE

JACHTHAVEN

BROEDPLAATS

STRANDJE

STRANDJE

JACHTHAVEN

BROEDPLAATS

reserveringen
tijdelijke functies
oa; honden

entree

entree

strand

flaneren

park

entree

cruisen

natuur

flaneren

park

vlonder

uitzichtpunt

tuinieren

natuur

flaneren

strandje

entree

ZONERING WENSELIJK

Één duidelijke recreatieve fietsroute rondom het meer als ruggengraat van het gebied kan gebruikt worden om recreanten goed te begeleiden langs de verschillende functies. Deze route moet meer aansluitingen tot de voetgangersroute en informele zwemplekken krijgen. De relatie met het water moet worden verbeterd. Ook de van hekken en enorme borden voorziene koppelstations voor de koude-warmte voorzieningen aan de oever kunnen worden omgezet in bereikbare steigers als alternatief op het meer westelijk gelegen strand.

Meer openbaarheid (en dus veiligheid) van deze routes is een “must”. Gekoppeld aan de route kunnen er functies bij bestaande of nieuwe functies worden toegevoegd: restaurants, cafés, kano en surfplank huren, natuurstudie in en via het Eco-centrum. De havens, broedplaatsen, surfvoorzieningen, het Eco-centrum en het Volkstuinenpark Ons Buiten zullen zich dus meer laten zien en meer doen met de omgeving. Met folder of QR (Quick response – mobiel App) ondersteunde wandelingen door het gebied geven een meerwaarde aan het bezoek van de Oeverlanden.

Door het voltooiën van het Rondje Nieuwe Meer zijn ook de diverse sferen van de Oeverlanden goed met elkaar verbonden. Ook de fietsroutes vanuit de stad vragen om

een betere samenhang met het achterland. Vooral de routes bij de Anderlechtlaan en de Ringvaartroute hebben een grondige aanpak nodig.

De fantastische uitzichtlocaties moeten beter vindbaar zijn door middel van promenades, maar ook de routes naar deze punten moeten openbaar blijven en een veilig gevoel geven. Deze zichtlocaties, zoals bijvoorbeeld de kop van de landtong, de entree langs de Schinkel en de openbare surfcorner blijven gevrijwaard van bebouwing en afsluiting. De hondentrainingslocaties zouden verplaatst moeten worden naar de beplantingsstrook tussen de Oude en Nieuwe Haagse Weg. Op de huidige locaties komt dan ruimte vrij voor nu al in gang gezette (oever) recreatie.

De autoroute langs de Schinkel moet worden aangesloten op de ontsluitingen vanuit Nieuw-West. Daartoe is een herinrichting van de Anderlechtlaan nodig om een meer aangename relatie met het gebied te krijgen. Het gebied wordt nu teveel gedomineerd door verkeerskundige maatregelen. De herinrichting kan deels samenvallen met de verbetering van de op- en afritten van de Nieuwe Haagse weg bij en in aansluiting op de Anderlechtlaan. Het creëren van een goede fiets- en voetgangersverbinding tussen Oud-Nieuw Sloten en Oeverlanden-Nieuwe Meer is hier een ommissie!

"De recreatieve potentie van dit gebied moet beter worden benut. Het kan veel meer bezoekers trekken bijvoorbeeld door het creëren van een groter strand met meer faciliteiten maar ook door deze ruimte breed te gebruiken voor andere doeleinden zoals concerten of manifestaties"

Grotere toegankelijkheid broedplaatsen (creatieve verbindingen)

Het cruisen moet absoluut beperkt worden tot het eerder afgesproken gebied in het noordelijk deel van het Schotse Hooglander territorium. Daarbij moet het cruiserterrein door een verder uit te breiden dijklichaam grotendeels worden afgeschermd van het toekomstige 'Rondje Nieuwe Meer', ter plaatse het Anton Schleperspad geheten.

De Oeverlanden Nieuwe Meer kan van verrommeld gebied een duidelijke poort en ontvangst'hal' worden en meer samenhang met het omringende gebied krijgen. De Metropolitane functie moet worden benut. Het beheer kan een samenspel zijn tussen vrijwilligers, Schotse Hooglanders en de beheerders van het Amsterdamse Bos. Deze combinatie staat garant voor een duurzaam omgaan met de Oeverlanden Nieuwe Meer.

Het Amsterdamse Bos moet een verbinding krijgen met de Oeverlanden via een iconische brug van de landtong Oeverlanden-Noord naar Oeverlanden-Zuid. Het Amsterdamse Bos wordt dan direct bereikbaar vanuit Nieuw-West. De SportAs van het Olympisch Stadion naar het Wagnerstadion in het Amsterdamse Bos moet zijn uitleg krijgen in de Oeverlanden door het 'Rondje Nieuwe Meer' waarlangs ook een route-duiding en een trimparcours wordt geplaatst. Het 'Jaagbos' tussen het volkstuintenpark Ons Buiten en het Nieuwe Meer is zeer wel in staat om een natuurontdekkingsroute te herbergen die tot enkele meters boven maaiveld kan reiken.

Het strand trekt bezoekers uit heel Amsterdam, vooral voor het Amsterdamse Bos is het strand een belangrijke aanvulling die makkelijk vanaf de hoofdingang en vanuit boerderij Meerzicht bereikt kan worden.

Het waterprobleem in de Riekerpolder moet worden opgelost door meer open water aan te brengen door vergroting van de bestaande waterlopen en door delen van het gebied te vernatten.

Het parkeren tenslotte moet worden geconcentreerd langs de Oude Haagse weg in een verbeterde versie van de huidige voorzieningen. De parkeeroplossingen in het Amsterdamse Bos kunnen hierbij leidraad zijn.

toegankelijkheid functies

Mobiele kiosk

DRIE LOCATIES

De Landtong wordt in het Structuurplan van Amsterdam aangewezen als park binnen de Hoofdgroenstructuur. Deze ambities zijn in de huidige situatie zeker nog niet waar gemaakt: het groen is versnipperd, de bestaande functies zijn slecht toegankelijk, iedere functie heeft zijn eigen toegangsweg en er ontbreekt een goede fiets- en voetgangersverbinding. Ook de Groene AS leidt op de landtong minder dan een pover bestaan terwijl er hier sprake moet zijn van een hoofdverbinding met het Amsterdamse Bos. Ontwikkelingen in dit gebied moeten dan ook een sterke groene component krijgen. Functies die veel bezoekers trekken zijn dan ook moeilijk inpasbaar omdat ze veel parkeervoorzieningen en verhardingen met zich meebrengen en zo het gewenste karakter van het gebied en dus de intrinsieke waarde aantasten. Het toevoegen van nieuwe functies of de transformaties van de huidige bebouwing is mogelijk mits ondersteunend aan het recreatieve en groene karakter van het gebied. Horeca, een (passanten) jachthaven (eventueel in combinatie met een drijvend hotel), huur van fietsen, kano's en boten zijn voorzieningen die goed passen bij het karakter van het gebied.

De inrichting van het gebied moet eenduidig zijn: er zou maar één autoweg moeten

zijn in combinatie met een fietspad aan de oostzijde van de historische bebouwing van de Stelling van Amsterdam. Het terrein van de broedplaatsen moet worden ontsloten worden door een doorgaande wandelverbinding die leidt naar de Kop van de landtong. Ter plaatse wordt eindelijk gestalte gegeven aan de Groene AS. Parkeerplaatsen moeten in ieder geval gecombineerd worden met groen. De Kop van de landtong is een fantastisch uitzichtpunt dat open en openbaar dient te blijven. Het recreatieve, groene karakter moet dus centraal staan.

De toegang langs de Schinkel is dé entree vanuit de oudere stad voor fietsers en voetgangers en uiteraard voor plezier- en beroepsvaart van en naar het IJ. Ook de Staande Mast Route gaat langs deze toegang. Het fietspad, vlak langs het water biedt een unieke en prachtige route voor bezoekers en passanten. Hier kan ook een unieke locatie ontstaan voor recreatie mogelijk in combinatie met een bescheiden horeca met een informeel karakter. Gesloten functies die niets te maken hebben met het gebied zoals de hondentrainingscentra kunnen beter een plaats vinden in de zone tussen de Oude- en Nieuwe Haagse weg. Andere functies die wel te maken met recreatie kunnen beter toegankelijk worden gemaakt voor het publiek. Het volkstuinenpark 'Ons Buiten' kan verbindingen krijgen met het meer, onder andere via het Jaagbos. Dit om recrea-

Toegang Schinkel

tief medegebruik mogelijk te maken maar ook om de unieke ligging van het park uit te buiten door de verbindingen met het meer te accentueren door de aanleg van steigers ter plaatse. Uiteraard zijn de verbindingen met wandelpaden ook een belangrijk item waardoor een route door het park kan ontstaan. Een van de voetpaden is tevens een opening en zicht-as door het Jagersbos die het openbaar karakter van deze wilde natuur zal bevorderen.

De haven en het surfcentrum zijn nu vrijwel afgesloten voor passanten. De horecavoorzieningen van deze vestigingen kunnen aanleiding zijn om een betere toegankelijkheid in gang te zetten. Ook de huur van boten en surfplanken door recreanten is een mogelijkheid om de openstelling in gang te zetten.

Het verborgen Eco-Centrum kan een veel grotere betekenis krijgen in het gebied als centrum van voorlichting, milieu-educatie, duurzaamheid en vrijwilligerswerk. Het lokmiddel is hier wederom de ligging aan het water die nu nog nauwelijks wordt uitgebuit. Een coalitie vormen met de organisatie het Amsterdamse Bos is een belangrijk uitgangspunt voor het voortbestaan van dit centrum.

De verkeerskundige inrichting van de Oude Haagse weg betekent een dramatische scheiding van de terreinen tussen deze weg en de A4 met de rest van het gebied. Fietzers en voetgangers voelen zich hier verdwaalt, sterk ondergeschikt aan de auto

infrastructuur. De passanten en recreanten van en naar de Oeverlanden worden met name bij de Anderlechtlaan ook nog geconfronteerd met een ratatouille aan verkeerskundige oplossingen die op geen enkele wijze rekening houden met de omgeving en het belang van andere gebruikers. De komende verbetering van de op- en afslagen van de A4 moeten aanleiding zijn om ook rekening te houden met andere groepen van gebruikers door een duidelijk en eenvoudig ontwerp waarin voetgangers en fietsers een veel minder ondergeschikte rol gaan krijgen. Deze route die al vanaf Nieuw-Sloten voor verbetering in aanmerking komt als één van de hoofdontsluitingen vanuit Nieuw-West moet ook een duidelijke verbinding krijgen het 'Rondje Nieuwe Meer en de stranden. Deze nu al belangrijke publieke attractie is nu nog uiterst slecht ontsloten. Als wordt overgegaan tot uitbreiding van deze attractie in relatie tot een tweede horecavoorziening is de voorgestelde verbinding een prioriteit. De Provincie Noord-Holland focust op het Nieuwe Meer als een toplocatie voor een dergelijke voorziening: stadsstrand met horeca. De tweede horecavoorziening kan een informeel karakter krijgen met Blijburg als inspiratiebron. Indien er een link ontstaat met de achtergelegen broedplaats komen de activiteiten aldaar ook beter naar buiten. Dat betekent dat de locatie 'Autohotel' beter niet voor horeca bestemd kan worden. Indien wordt overgegaan tot de aanleg van een superstrand geflankeerd door horeca is parkeerruimte nodig.

Openstelling horeca jachthaven

COLOFON

G&OR Team ontwerp:

Pieter Boekschooten

Chris van de Hoef

Liliane Smith

Irma van Weeren

SO-RO Team Stedenbouw:

Antonia Nieto Diaz

Martin Wolters

G&OR Team beleid:

Astrid Vermeulen

G&OR Team projectleiding:

Katja Schinkel

SO-RO Team beleid:

Karin van Breenen